Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . $6.00
Za pol leta $3.00
Za New York celo leto . $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—1242 — Entered as Second Class Matter September 21, 1303, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879. — TELEFON: CHelsea 3—1242

No. 152. — Štev. 152. NEW YORK, TUESDAY, JUNE 30, 1936 — TOREK, 30. JUNIJA, 1936 Volume XLIV. — Letnik XLIV.

FRANCIJI PRETI ISTA USODA KOT JE ZADELA ITALIJO

VODITELJ FAŠISTOV DE LA ROCQUE JE PRIPRAVLJEN TER SE ZANAŠA NA MILJON SVOJIH PRISTAŠEV

Trideset tisoč delavcev je nanovo zastavkalo. — Vsled notranje zmede naraščata vpliv in moč poveljnika vojnih veteranov. — V Amiensu so se delavci polastili municijske tovarne. — Hoteli na Rivieri so zaprti.

PARIZ, Francija, 28. junija. — Nevarnost fašističnega puča, kakoršnega je doživela Italija pred 14 leti, ko je Mussolini na čelu svojih črnosrajčnikov zasedel Rim, preti Franciji, ko je 30,000 delavcev nenadoma pustilo delo v Lotarinški.

Vsled notranje zmede narašča vpliv in moč organizacije veteranov Croix de Feu in poveljnika Francois da la Rocque, ki je rekel, da je s svojimi pristaši pripravljen polastiti se oblasti v Franciji.

De la Rocque ima v svoji organizaciji do 700 tisoč bivših vojakov, v drugih fašističnih organizacijah pa jih je še okoli 300,000. Ko je Mussolini vkorakal v Rim, je imel samo 100,000 fašistov.

Ko je de la Rocque v svojem listu "Flambeau" v soboto oznanil, da "je udarila ura", se je zganila cela Francija.

To je bila najdrznejša izjava voditelja stranke desnice, odkar je Blumova vlada pretekli teden razpustila fašistično odrganizacijo Croix de Feu in druge slične organizacije.

V odgovor na de la Rocquejevo izjavo je bilo nad hišami in trgovskimi poslopji razobešenih na tisoče francoskih narodnih zastav.

Kakor so pred 14 leti italijanski delavci zavzeli tovarne in ladje, dokler ni slednjič Mussolini prevzel vlade s svojimi črnosrajčniki, tako so tudi francoski delavci zasedli tovarne in ladje in prav mogoče je, da bomo sedaj v Franciji videli isto sliko, kot pred 14 leti v Italiji.

En delavec je bil ubit v soboto zvečer, ko je prišlo do velikih izgredov v ladjedelnici tS. Nazaire, kjer je 10,000 stavkarjev na uradih ladjedelnice in na dveh še nedodelanih križarkah razobesilo rdeče zastave.

V Amiensu so se delavci polastili municijske tovarne. V industrijskih podjetjih v Lotarinški so delavci nenadoma pustili delo, dolžeč lastnike, da so prelomili pogodbo, katero so šele pred nekaj dnevi sklenili s svojimi delavci.

Blumova vlada je delavcem v municijskih tovarnah obljubila svojo pomoč s tem, da je tovarnam dala predplačila za naročeno municijo.

Vlada pa medtem skuša pridobiti vse privatne municijske tovarne in predsednik Lebrun je pooblastil finančnegaministra, da kupi vse privatne delnice municijskih tovarn.

S tem hoče Blumova vlada odvrniti fašistično nevarnost in hoče dobiti municijo pod svojo upravo, da orožje ne bi prišlo v roke Rocquejeve fašistične organizacije.

PARIZ, Francija, 29. junija. — Slovita francoska Riviera je skoro popolnoma zaprta za turiste, ko so lastniki zaprli okoli 450 hotelov v protest proti novim postavam o delavskih reformah.

Turistom, ki so prišli v Nico, Canes, Antibes in druge kraje na Rivieri, je bilo dovoljeno ostati samo čez noč. — Lastniki hotelov izjavljajo, da vsled visokih plač ne morejo upravljati svojih hotelov, dokler jim vlada ne priskoči na pomoč.

Murray odgovorja jeklarskim mogotcem

KRALJ PETER KOT DIJAK

Kot vsak šolar mora napraviti izpit. — "Princ mora delati ravno tako trdo, kot vsak drugi."

BEOGRAD, Jugoslavija, 28. junija. — Niti kralju ni prihranjena ona neprijetnost, katero izkušajo dijaki, kadar jim je treba delati izpite.

Pretekli teden je jugoslovanski kralj Peter II. prestal izpit za tretjo gimnazijo z odliko. Sedaj je 13 let stari vladar odpotoval na Bled, kjer se bo kopal, lovil ribe, kar mu je najljubši šport in bo plezal po gorah. Pozneje bo tudi odšel v Dalmacijo.

Kralj Peter ima privatne učitelje, toda učiti se mora vse ono, kar se uče dijaki v javnih šolah. Poleg tega pa se uči tudi tujih jezikov — govori jih že pet — in posebno zgodovino in vojaško znanost.

Mladi kralj vstaja ob pol sedmih, nato ima zajtrk po angleškem načinu, zatem jaha ponija, ob 8 pa prične z učenjem ter se uči do 12. Popoldne piše domače naloge in s kraljevo družino igra kako športno igro.

Ob devetih zvečer gre k počitku. Spi sam v priprosti sobi, na čije steni visi izrek, ki ga je napisal njegove oče, kralj Aleksander: "Princ mora delati ravno tako trdo, kot vsak drug deček."

STRELJANJE ZA 4. JULIJ PREPOVEDANO

Z ozirom na odredbo župana La Guardia, da na Dan neodvisnosti 4. julija ni dovoljeno streljati in spuščati raket, najbrže ne bo poškodb ali pa celo smrtnih slučajev. Doslej je pri proslavi tega dne bilo mnogo smrtnih slučajev in posebno med otroci.

POLITIČNI NEMIRI V ČRNIGORI

BEOGRAD, Jugoslavija, 29. junija. — V soboto zvečer je bilo v krvavih političnih nemirih v Črnigori ubitih 8 oseb in 30 ranjenih. Največji izgredi so bili na Cetinju. Vsi mrtvi so kmetje. Izgredi so sledili mirnim protivladnim demonstracijam na Cetinju.

STRELA UDARILA V PAPEŽEV GRAD

GRAD GANDOLFO, Italija, 29. junija. — Strela je udarila v papeževo poletno bivališče, grad Gandolfo. Nastal je požar, ki je napravil nekaj sto dolarjev škode.

Papež bo v torek prišel iz Vatikana na grad Gandolfo, kjer bo ostal skozi poletje.

EDEN IN BLUM SOGLAŠATA

Hitlerjev molk veže Ligi roke. — Oba državnika sporazumljena, da more Liga narodov odločevati.

ŽENEVA, Švica, 29. junija. — V dveh točkah so se sporazumeli možje v Ligi narodov, angleški vnanji minister Eden, francoski ministrski predsednik Blum in vnanji minister Delbos v svojem razgovoru pri kosilu: po mnenju vseh treh državnikov bi bilo brez vsakega pomena razpravljati o nemški kršitvi Locarnske pogodbe, ker Hitler do sedaj še ni odgovoril na angleško vprašanje glede njegovega naziranja o evropskem miru. Nasproti temu pa more Liga narodov razpravljati glede vprašanja o opustitvi sankcij proti Italiji in sicer v smislu, da bi bilo brez vsake hasni še nadaljevati s finančnimi in gospodarskimi sankcijami, ker se je italijanska armada polastila Abesinije.

Angleška vprašalna listina, katero je angleški poslanik v Berlinu sir Eric Phipps 7. maja izročil v nemškem vnanjem uradu, vsebuje vprašanja, da bi si Hitler, ako bi na nje odgovoril, v mnogih ozirih vezal roke v svoji vnanji politiki do Avstrije. Poleg tega pa angleška vprašanja ne ugajajo nemškim nazijskim voditeljem, ker so po njihovem mnenju "žaljiva", kajti minister Eden je med drugim Hitlerja tudi vprašal, ako je v položaju, da misli, da more mednarodne pogodbe, ki jih namerava skleniti, tudi držati. Ponovni uradni in neuradni opomini, ki so postali posebno glasni prve dneve Liginih posvetovanj v juniju v Ženevi, so na Wilhelmstrasse zadeli na gluha ušesa in sedaj angleški vladni krogi že dvomijo, ako bo Hitler na vprašanja sploh odgovoril.

V nedeljo popoldne je v tajniški urad Lige narodov dospela italijanska spomenica, ki se nanaša na položaj abesinskega vprašanja.

GOSENICE V ONTARIO

TORONTO, Ont., Kanada, 28. junija. — Gozdne gosenice so se pojavile letos v posebno velikem številu. Že nekaj let posebno napadajo javorjevo drevje, pa tudi breze. Letos pa so se tako pomnožile, da jim javor in breze ne zadostujejo več ter so se lotile poljedeljskih sadežev.

Okoli Fort William in Port Arthur so kobilice že opustošile 100 kvadratnih milj, okoli 8000 kvadratnih milj pa okoli North Bay in Sudbury.

Drevje okoli bolnišnice, kjer se nahajajo Dionnejeve petorčke, je popolnoma objedeno.

"GRAD HUBERTUS"

Tako zanimivega romana kot je "GRAD HUBERTUS" že dolgo ni bilo v Glasu Naroda. Roman je spisal slavni nemški pisatelj LUDWIG GANGHOFER. Glas Naroda je nedavno priobčil njegov roman "SAMOSTANSKI LOVEC", ki je vzbudil splošno zanimanje.

"GRAD HUBERTUS" po lepoti in zanimivostih visoko presega "Samostanskega lovca". Danes je izšlo prvo nadaljevanje. Kdor bo prečital pet nadaljevanj, bo nestrpno čakal nadaljnih razvojev.

Torej pričnite čitati danes roman 'GRAD HUBERTUS'.

ZIONCHEK JE POBEGNIL IZ SANATORIJA

Na izprehodu je preplezal visoko ograjo. — Stražniki ga zaman zasledujejo. — Poslanec je izginil v gozdu.

TOWSON, Md., 29. junija. — Marion A. Zionchek, poslanec iz Seattle, Wash., ki je s svojimi neumestnimi dejanji zadnje čase zbudil veliko zanimanje, je pobegnil iz Sheppard Pratt umobolnice, ko je bil na vsakdanjem izprehodu po vrtu ter je preplezal 8 čevljev visoko železno ograjo. V bolnišnici se je nahajal od 23. junija.

Zionchek je bil brez klobuka in jopiča z drugimi bolniki, ko je naenkrat stopil iz vrste svojih tovarišev. Predno mu je bilo mogoče ubraniti je splezal na ograjo in se na drugi strani ravno tako naglo spustil na tla. Stražniki so ravno tako hoteli preplezati ograjo, pa je niso mogli ter so nato stekli za njim skozi vrata. Zionchek pa jim je ušel in izginil v gozdu.

Uprava umobolnice je naznanila, da Zionchek na spada med nevarne bolnike. Obnaša se mirno in se rad razgovarja z drugimi bolniki.

Ravnatelj umobolnice dr. Arthur E. Pattrell je rekel, da ima Zionchek modre hlače, belo srajco in tennis čevlje.

Kmalu zatem je nek lastnik bencinske postaje naznanil, da je videl takega človeka, ki se je z nekim drugim peljal v avtomobilu. Vsa policija v okolici je dobila naročilo, da išče Zioncheka.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

REPUBLIKANCI SO Z DELAVSKO PLANKO USTREGLI BARONOM

PITTSBURGH, Pa., 29. junija.—Philip Murray predsednik odbora za industrijalno delavsko organizacijo, je danes izjavil: — Ko smo prečitali izjavo jeklarskih mogotcev, da se bodo z vsemi silami borili proti organiziranju delavcev v industriji jekla, nam je bilo takoj znano, da so kapitalisti sestavili takozvano delavsko planko v republikanski platformi.

— Oni imajo za boj proti nam na razpolago na milijone dolarjev, dočim znaša naš sklad samo petstotisoč dolarjev. Toda denar ne pride vpoštev, pač pa delavska odločnost, — je rekel Murray.

Kapitalisti predbaci vajo Murrayevemu odboru, da skuša jo jeklarje organizirati ljudje, ki niso v nikaki zvezi z industrijo jekla.

Nadalje je rečeno v Murrayevi izjavi: — Jeklarski baroni so s svojimi pozivom proti organiziranju le potrdili tisto, kar je povedal predsednik F. D. Roosevelt v svojem sprejemnem govoru v Philadelphiji. Predsednik je rekel, da nekateri gospodarski mogotci prav radi govore o privatni inicijativi, toda si tem mislijo le privatne interese. Za svojo največjo dolžnost smatrajo oropati delavce ustavnih držav ljanskih svoboščin. Jeklarski baroni se navidez strinjajo s kolektivne mpogajanjam, v resnici imajo pa povsem svojevrstne pojme o klektivnem pogajanju. Po njihovem mnenju morajo imeti pri pogajanjih le kapitalisti odločilno besedo, dočim je pa našem mnenju treba pri vsakem pogajanju dveh strank.

PIJ XI. JE OBISKAL GROBNICO

Na grobu sv. Petra je dolgo molil. — Izbral si je prostor za svojo grobnico.

VATIKAN, 29. junija. — Papež Pij XI. je na predvečer praznika sv. Petra obiskal grobnico svojih prednikov pod baziliko sv. Petra ter si je izbral prostor za svoje zadnje počivališče.

Papež, ki je bil nedavno star 79 let, je dolgo časa klečal in molil na grobu sv. Petra. Ta obisk je zelo značilen, kajti o Veliki noči je papež izrazil mnenje, da ne bo več dolgo živel.

Samo nekaj visokih cerkvenih dostojanstvenikov je spremilo papeža v grobnico. Pred grobom sv. Petra je blagoslovil palije iz ovčje volne, ki jih nosijo nadškofi. Nato je stopil v prostor, kjer se nahaja cela vrsta krst. Ogledal si je predvsem krste svojih neposrednih prednikov papež Benedikta XV., ki ga je posvetil v kardinala, in papeža Pija X.

Pred petimi leti je papež na istem mestu rekel: "Nekega dne bom tudi jaz na tem kraju našel sladki mir."

MOSKVA-VOLGA PREKOP

MOSKVA, Rusija, 25. junija. — Razstrelbe z dinamitom so privedle Moskvo za korak bližje k sovjetskemu cilju, da postane Moskva pristanišče za pet morja.

Zemljo, ki je zadrževala Volgo, so inžinirji razstrelili in voda je pričela teči v kanal, ki bo vezal Moskvo z Volgo.

Inžinirji so izvršili 28 razstrelb blizu Ivankova, 80 milj severno od Moskve. Voda je tekla po kanalih iz cementa do velikanskega jeza in je napolnila velik rezervar.

Poglavitni del 80 milj dolgega prekopa še kopljejo. Prekop bo dogotovljen do pomladi 1937, ko bodo prve ladje iz Kaspiškega, Baltiškega in Belega morja plule po kanalu v reko Moskvo mimo Kremlja.

PESEK OGROŽA AVSTRALSKO MESTO

SYDNEY, Avstralija, 28. junija. — Rdeč in rumen peščeni prah, ki prihaja iz osrednje Avstralije, preti, da zakrije bogato rudarsko mesto Broken Hill v Novem Južnem Walesu. Pesek že več let obkoljuje Broken Hill in prebivalci so že izpraznili več hiš, ki že deloma tiče v pesku.

Hiše izven mesta obdaja 8 čevljev visoka železna okraja, da so zavarovane pred peskom. Zadnja leta pa se je pesek pri mnogih hišah nakopičil do vrha ograja in skozi pesek so izkopali predore.

Nekateri prebivalci so podrli hiše in jih postavili bližje središču mesta.

Veliko dirkališče, ki je bilo ponos Broken Hilla, so prenesli na drugo stran mesta, in staro dirkališče je sedaj pokrito s peskom.

Južno od mesta je mogoče videti visok peščen nasip, ki se skoro vidno pomika proti mestu.

OGLAŠUJTE V "GLAS NARODA"

"Glas Naroda"

(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—1242

PREDSEDNIKOV GOVOR

Govor, ki ga je imel predsednik Roosevelt v soboto v Philadelphiji, ni bil strankarsko političen govor v strogem zmislu besede.

Narodna konvencija republikanske stranke se je vršila v mestu, kjer je zboroval kontinentalni kongres, kjer je zvon svobode in kjer je bila sestavljena ameriška ustava.

Predsednik Roosevelt je zahteval, naj se zopet oglasi zvon svobode, da bo zamogel ameriški narod ohraniti tiste politične in gospodarske svoboščine, za katere sta se borila Washington in Jefferson.

Leta 1776 je bil naperjen boj naroda proti tiranstvu politične avtokracije, pri rojalistom osemnajstega stoletja.

Danes so pa na vrsti rojalisti gospodarstva, ki grade svoje dinastije iz brezprimernih gospodarskih uspehov zadnjih 150 let.

Za preprostega človeka, za delavca in farmerja, ni v tem sistemu nobenega prostora.

Roosevelt je izrekel vse priznanje privatni inicijativi, ki je pa le toliko časa dobra, dokler ne začne stezati rok po vladni kontroli. Vlada namreč ni nikako mehanično orodje.

V svojem govoru je večkrat posredno dotaknil najvišjega sodišča, imenoval ga pa ni po imenu in ni kritiziral njegovih zadnjih razsodb.

Govor je bil v splošnem zmeren. Predsednik ni temeljil svojih izvajanj na strankarsko politične principe, pač je pa dal parkrat celo nasprotnikom nekaj priznanja.

Besede, ki jih je govoril v soboto predsednik, niso bile namenjene delegatom in članom demokratske stranke, pač pa celemu ameriškemu narodu.

— Svoboda je nedeljiva celota, — je dejal predsednik. — Ako priznavamo povprečnemu volilcu na volišču enako pravico, mora imeti enako pravico tudi v gospodarskem življenju.

S ponovno obsodbo privilegiranega razreda in s pozivom na narod, naj se mu pridruži v borbi za vzdržanje demokracije, je zaključil svoj govor Franklin D. Roosevelt, prvoboritelj 'New Deala'' in predsedniški kandidat demokratske stranke v letu odločitve 1936.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za $ 2.00	Din. 100	Za $ 9.00	Lir 100
$ 5.00	Din. 200	$ 17.50	Lir 200
$ 7.25	Din. 300	$ 43.00	Lir 500
$11.75	Din. 500	$ 83.00	Lir 1000
$23.00	Din. 1000	$165.00	Lir 2000
$45.00	Din. 2000	$245.00	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo $ 5.—	morate poslati		$ 5.75
$10.—	"	"	$10.85
$15.—	"	"	$16.—
$20.—	"	"	$21.—
$40.—	"	"	$41.25
$50.—	"	"	$51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO $1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Dopisi.

Schuyler Lake, N. Y.

Priloženo pošiljam naročnino za nadaljno polovico in vabim vse Slovence od blizu in daleč na piknik, katerega priredi Farmarsko Samostojno Podporno društvo v Fly Creek, N. Y., na dan 4. julija. Vstopnina je 25c. Za dobro zabavo skrbi odbor.

S pozdravom!
Apolonia Kovič.

Barberton, O.

Kruta smrt je zopet posegla med nas slovenske priseljence v Barbertonu in nam ugrabila dobro znanega rojaka Johna Otoničarja. Ta žalostna novica nas je tembolj iznenadila, ker je pokojni podlegel komaj po pardnevni bolezni. Teden dni pred smrtjo je še delal v tovarni Columbia Chemical, kjer je bil zaposlen že dolgo vrsto let. Nenadno se mu je pa pojavila bolezen v grlu in to ga je spravilo v prerani grob.

Pokojni je za vedno zatisnil svoje oči zvečer 22. junija in pokopan je bil na pokopališču sv. Križa. Pogreb se je vršil iz hiše žalosti v cerkev Srca Jezusovega in nato do zadnjega počivališča, kjer počiva že veliko število naših priseljencev. Na zadnji poti ga je spremilo tolikšno število sorodnikov, prijateljev in znancev, da je bila udeležba tako velika, kakršnih je malo pri pogrebih. Pokojni John je bil kot dolgoleten priseljenec v naselbini dobro poznan in zato ga bo marsikdo pogrešal. Bil je član dveh podpornih organizacij, namreč: društva sv. Jožefa KSKJ in samostojnega društva "Domovina" v Barbertonu. Dalje je bil član lovskega kluba in v resnici je bil strasten lovec in tudi dober strelec.

Zadnjič, ko nas je obiskal urednik Mr. Terček in so mu lovci omenjenega kluba napravili družaben večer, je bil pokojni John še zdrav in vesel med nami in bil poln živahnosti. Kdo si bi mislil, da se bo v tako kratkem času ločil za vedno od nas. Žalostno je to, toda sprijazniti se moramo z mislijo, kajti vsi smo na isti poti. Star pregovor "danes meni, jutri tebi" še vedno drži, in nič ne vemo, kje nam bo smrt presekala življensko pot.

Pokojni je bil zelo vnet delavec za organizacijo in pred smrtjo je bil član Ameriške Delavske Federacije, v kateri so vključeni lokali organiziranih delavcev v tovarni Columbia Chemical Co.

V Ameriko je prišel pred tridesetimi leti. Doma je bil iz Slemena na Blokah. Star je bil šele 48 let. Tu zapušča žalujočo soprogo Mariano in troje otrok v starosti od 8 do 17 let. Dalje zapušča v Ameriki še dve sestri, v starem kraju pa mater in štiri brate.

Naj mu bo lahka ameriška gruda, ki ga krije v hladnem grobu. Prizadetim izrekam svoje sožalje.

V zadnjem dopisu sem omenil glede štrajkov v tovarnah: Diamond Match Co., Pittsburgh Valve & Fitting division Pitcairn Co., Ohio Match Co., v Wadsworthu in Ohio Box varnah so delavci še vedno na stavki in do sporazuma ni še Board v Rittmanu. V teh toprišlo. Dalje so pa delavci tudi zaštrajkali v tovarni Babcock & Wilcox. V tej tovarni izdelujejo parne kotle in druge železne in jeklene produkte. To je v Barbertonu največji štrajk, kar so jih delavci započeli zadnje dni, ker prizadetih je okrog 2 tisoč delavcev. Pogajanja se vršijo dan za dnem in je upati, da bo v kratkem času prišlo do sporazuma in da se bodo delavci zopet vrnili na delo.

Parkrat je prišlo do nesporazuma tudi v tovarnah: Seiberling Rubber Co., in Seiberling Latex Products Co., toda spor se ni toliko razvil, da bi prišlo do pravega štrajka. Za delavce torej toliko tem bolje, ali to je spaka, kjer se na hitro sporazumijo, tam je navadno kar vsak teden kakšen "trubel". Delavci niso dosegli, kar so zahtevali, vodstvo tovarne jim hoče pa še tisto odvzeti, kar so dobili.

Neštetokrat sem že čul ljudi, ki se pritožujejo nad štrajki, ki se ponavljajo dan za dnem. Vsled tega je prizadeta trgovina in ljudje žive v nekaki negotovosti. Tudi delavci se pritožujejo dan za dnem, najbolj pa tisti, ki so prisiljeni zaštrajkati.

Kdo je temu kriv, je prav lahko uganiti, istotako pa tudi večina delavcev ve, kako bi se na lahek način vse uredilo, toda do tega ne more priti, ker se tisti noče ukloniti, ki bi se moral.

Kdor hoče izvedeti več podrobnosti o stanju delavcev v raznih industrijah, naj pride v stik z enim in drugim in naj povpraša o delu, o zaslužku itd. pa bo kmalu dovolj poučen, čemu se štrajki nadaljujejo.

Kongres nima skoro nobene moči več, da bi kaj prida ukrenil v prid delavcem. Istotako so skoro brez moči v tem oziru zastopniki postavodajnih skupščin v posameznih državah. Kadar kaj ukrenejo ti zastopniki v vladi, da bi bilo v prid revnejšemu delavskemu sloju, razna sodišča potem zavržejo. Delavci, ki s pomočjo štrajkov pridejo do svojih pravic, so pa zopet podvrženi drugim neprilikam, ki jih tlačijo, da končno zadovoljstva ne morebiti in zato pa tudi ponovno izbruhnejo štrajki.

Kadar delavci dosežejo višjo plačo, se jim takoj vse potrebščine podražijo. Podražijo se pa tudi onim, ki niso dobili nikakega poviška. Tukaj je torej točka, pri kateri se je treba ustaviti in jo preštudirati, zakaj pride do sovraštva in zavisti. Delavce, ki so dobili povišek, začnejo priganjati in jim čimdalje potiskati več dela, kajti družba hoče ujeti nazaj, kar je primaknila delavcem. Torej s poviškom plače so delavci v največ slučajih potisnjeni še bolj v takozvane znojnice. Tukaj je torej glavna prevara delavcev. Dosegli so povišek, toda svoje izmučeno telo so izpostavili še večjemu pritisku, zato ni čuda, ko čujemo od dne do dne in bomo čuli tudi v bodoče, kako smrt kosi med delavci v raznih industrijah.

Ne bom trdil, da je kaj drugega važnejše, za kar bi se delavci potegovali, kakor je plača. Toda marsikdo bo rekel: "Vrag naj vzame še visoko plačo, če me hočejo pa pri delu zadušiti." Torej ni nič manj važnejše potegovati se, da se odpravijo znojnice in da bo vsak imel tako delo, da ga bo lahko opravljal.

Poleg težkoč, ki jih ima delavec pri delu in kjer nekoliko več zasluži, je pa izpostavljen še zavidanju in nevoščljivosti tovarišev, ki manj zaslužijo. Ako se hoče vse nesporazume in zbadanja med delavci odpraviti, mora priti v vsakem industrijalnem okrožju do tega, da bodo plače tako urejene, da ne bo nihče premalo plačan. Tisti skupini delavcev, ki so prikrajšani, bi se moralo pomagati, da toliko doseže, do kolikor je upravičena. Plače bi morale iti enakomerno navzgor in potem ne bi nihče oporekal, da so še življenske potrebščine tudi njemu podražile, plačo in zaslužek pa isti ko poprej.

Izjeme med delavci bodo pa tudi v bodoče v tem, da tisti ki opravljajo tako delo, ki ga vsak ne more opravljati, bodo vedno imeli višje plače. Istotako tudi izučeni delavci, ki so se morali leta in leta učiti in vstrajati za nizko plačo, in tisti, ki so morali potrošiti mnogo denarja za učenje. Takih delavcev se ne more zavidati za visoko plačo in v tem oziru ne bi smelo biti tudi nevoščljivosti.

Kar se pa tiče takozvanih znojnic, smo pa baš priseljenci mnogo pripomogli do njih. Prva leta si je vsak mislil, da bo tukaj ostal par let in v ter par letih je skušal zaslužiti kolikor mogoče več. Nešteto jih poznam, ki so bili zadovoljni z majhno plačo, samo da jim je dal poslovodja več ur dela, pa je bilo "allright". V neki tovarni se je skupina delavcev dogovorila, da bo delala za manjšo plačo na uro, samo ako jim da delovodja več ur dela. Delovodja je tem "naprednim" delavcem takoj ustregel, ker jim ni bilo mar, ako še trava raste v Ameriki, ko njih več tukaj ne bo.

Te vrste priseljenci so odšli nazaj v staro domovino, mi smo pa še vedno vpreženi kot trpini in smo se že vsega naveličali, najbolj pa dolgih delovnih ur, ki nam krajšajo življenje in izpodjedajo zdravje.

Pozdrav!
Frank Troha.

Začnite čitati v današnji številki roman "Grad Hubertus".

Mme. BRUNSCHWIGG

voditeljica ženskega gibanja v Franciji ter prvoboriteljica za ženske pravice. Min. predsednik Leon Blum jo je pozval v svoj kabinet, kjer je namestnica prosvetnega ministra.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

V torek 23. junija je graduirala na višji šoli Washington Irving v New Yorku Miss Elizabeth Pintar, stanujoča na 531 East 5th St., N. Y. C. Ona je hčerka slovenskih starišev Mr. in Mrs. Avgust Pintar. — Čestitamo!

★

Nick Kramer iz Ahmeka, Mich. je bil obsojen v zapor od enega do petih let, ker je do smrti povozil nekega delavca s svojim avtom. Ko se je zgodila nesreča, je Kramer pobegnil z lica mesta, kar je bilo zelo obtežilno zanj.

★

Joseph Marušič, čigar dom je v Duluth, Minn., je bil aretiran, ker je krošnjaril z raznim blagom brez licence.

★

V Springfieldu je umrl John Langus, star 78 let. Pokojnik zapušča sestro v Nemčiji, dva ali tri nečake z imenom Novak in nečakinjo Rozo Novak nekje v Montani.

★

Umrl je v mestni bolnišnici v Clevelandu rojak Peter Volk, ki je stanoval pri svojem bratrancu Štefanu Previc. Star je bil 45 let. Doma je bil iz vasi Suhorje, fara Košana na Notranjskem.

★

Na Ely, Minn., so se vršile ožje volitve med Jos. A. Košakom in W. E. Starkmanom, kandidatoma za "township supervizorja", ki sta pri rednih volitvah v zadnjem marcu dobila enako število glasov, vsak po 91. Pri ožjih volitvah je Košak prepadel.

★

V Keewatinu, Minn., je umrl John K. Rebrovič v starosti 49 let. Zapušča ženo in tri otroke.

IŠČEM SESTRO —

AMALIJO STRUMBEL iz vasi Hudejga pri Trebnjem na Dolenjskem. Pred leti se je nahajala v Cleveland, Ohio. — Vzrok pozvedovanja je važna zadeva. Ako je komu izmed rojakov znan njen naslov, naj mi ga blagovoli sporočiti, če pa sama čita, naj se oglasi svojemu bratu:

LADISLAV DIM
Box 1595, Kirkland Lake, Ont., Canada. (3x)

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vsled naše dolgoletne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljamo Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Peter Zgaga

NOVICE, KI JIH NI NA PRVI STRANI

Na prvi strani jih ni, zdi se mi pa, da bi bile primerne za mojo kolono.

Niso nič posebnega, pa so zanimive, ker očitujejo, kako se svet meša in vrti.

— — —

V Oak Park, Ill., je stopil v banko postaven možak in rekel, naj mu izmenjajo bond, ki so mu ga poslali iz Washingtona kot vojaški bonus.

— Vaše ime? — ga je vprašal uradnik.

— Mr. Bonus. Mr. John Bonus.

Uradnik se je pomilovalno nasmehnil, misleč, da se možak šali ali se mu je pa v glavi zmedlo.

Z raznimi listinami je pa dokazal, da je njegovo pravo ime zares John C. Bonus in da je bil začasa svetovne vojne sanitejec v ameriški armadi.

— — —

Večkrat se sliši: — Če bi morali vsi kralji, cesarji, ministri in diplomati v prve strelne jarke, bi kmalu ne bilo nobene vojne več.

S to trditvijo bi se dal primerjati slučaj R. J. Cochrana, governerja države Nebraske.

V mestu Bayard so občinski očetje že dolgo let prosili državno oblast, naj jim razširi most, vodeč preko male reke.

Nobena prošnja ni bila uslišana. Vse so bile zavrnjene.

Nedavno se je vršila v Bayardu velika svečanost, ki se je je udeležil tudi governer R. J. Cochran.

Udeleženci parade so se morali peljati preko mostu. Nastala je silna gneča. Governerjev avtomobil je bil na mostu celo uro. Vročina je bila strašna. Governer je prestajal grozne muke.

Po preteku enega tedna je državna oblast poslala občini potreben denar za razširjenje in popravo mostu.

— — —

Saj greste semintam v kino, kaj ne?

No, jaz ne grem. Navzlic temu sem pa že dosti čital o raznih igralkah, posebno o Jeani Harlowi in Carli Lombardovi.

Ali veste, čemu ti dve igralki tako ugajata gledalcem? Ne veste, kaj ne?

Dr. W. A. Nicholl, zdravnik v Beverley Hills, Cal., je pa povedal, čemu.

— Vsaka dobra igralka, — je rekel učeni zdravnik, — je psihogenični ali psihometrični pojav, ki ima psihometrični nasprotni magnetizem ali pa psihogenični aktivni magnetizem.

Sedaj menda veste, kako je s to stvarjo.

Jaz sem desetkrat prečital, pa ne vem in mi ni prav nič žal, če ne vem.

— — —

August Costa bo moral še najmanj dva meseca sedeti v okrajni jetnišnici v Oakland, Cal.

Zaradi neke sleparije na volišču je bil obsojen na šest mesecev ječe.

Ker se je pa v zaporu dobro obnašal, ga je hotel sodnik po štirih mesecih pomilostiti.

— Kaj pa si po poklicu? — je vprašal sodnik.

— Brivec sem, — je odvrnil Costa ponosno. — Edini človek v jetnišnici, ki zna briti in striči lase.

— To je pa nerodno, — se je zamislil sodnik. — Veš kaj, boš pa še dva meseca ostal v zaporu, da boš enega ali dva svoja tovariša naučil svoje brivske umetnosti.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

KSAVER MEŠKO:

OB ŠUMENJU BREZ

Pritajeno, otožno so šumele breze . . .

Tinica je stopila na vrh. Glasno si je oddehnila, zasopla, skoro zastokala. Zakaj pot se je vzpenjala strmo navzgor. Vozna cesta je bila pač zložnejša, a vila se je daleč naokoli. Tinici pa se je mudilo. Dihala je težko in naglo, da so ji prsi valovile, ko se je vzpela na rob in je obstala.

Z naglim pogledom je pomerila pot po hrbu navzdol, kolikor je ni zakrival in skrival gozd, vozno cesto, vso dolino od konca do konca, veliko belo cesto, ki je tekla po dolini kakor lep, vesel potok. Vse poljske poti, vse steze je premerila s hrepenečim, željnim pogledom.

Videla je voz, ki je hitel po dolini, bel konj je vpležen vanj. A je drčal nevzdržno naprej, naglo se oddaljeval. Videla je drug voz, ki je počasi lezel doli proti vasi; visoko je obložen z deskami, ki se veselo in prešerno bele v mlačnem majniškem solncu. Nikjer pa ni zagledala njega, ki ga išče plašno, hreponeče oko, kopajoče se v solzah, ki so ji močile lice vso pot in so ji polzele zdaj še gosteje po zardelih licih.

"Nikjer ga ni. Ali res ne pride nikoli več?"

"Nikoli več!" je zašumel v brezah tih odgovor.

Zamajala se je proti bližnji brezi in se naslonila nanjo. Zakaj noge so ji omagovale in omahovale, vse telo se ji je treslo kakor v silni mrzlici.

Iz neder je izvlekla pismo, pismo z velikimi, neokretnimi pismenkami. Pred uro ga je prinesel poštni sel.

Sama je bila doma, prala je, vsi drugi so bili na polju. Ni na mah umela, kaj pravi pismo, ki ga je pisal Skalarjev Pavle z Rebra, njen sorodnik, Ivanov sosed. Ko pa se je zavedla vse grozne resnice, je popustila perilo in dom. Zdelo se ji je, da jo zaduši doma in v ozki dolinici.

Kakor bi jo tirala in suvala nevidna moč, je hitela gori po pešpoti, ki ga je po njej spemljala v jeseni, ko je odhajal.

Na vrhu, med brezami, naslonjena na vitko belo brezo, je razgrnila pismo. Počasi, zakaj oči so bile polne solz in misli so se ji mešale v bolnem neredu, je brala:

"Draga Tinica! V začetku svojega slabega pisanja te prav lepo pozdravim čez hribe in doline in ti čez vode in polje podajam roko. O tej bi ti mogel sporočiti, da mi je v zimi na straži hudo ozebla. A ker si o tem morebiti že slišala, ne pišem o tem, pišem samo o drugi, še bolj žalostni nesreči. Da ne bom dolgo govoril, ker papir je drag in še zelo majhen za tak denar, je stvar taka-le: Ivan se je pred kakimi desetimi dnevi prehladil in je moral leči. Spet drugi pravijo, da je bila bolezen iz vode, ki je tukaj res pasje slaba in še malo je je. Pa naj bo kakor že hoče, stvar je taka-le, da je Ivan legel in ni več vstal. Dancs popoldne smo ga pokopali. Pogreb je bil zelo lep. Pri nas doma ne bi imel nikoli in nikdar takega. Še fajmošter ga nimajo, kadar umrejo. Vendar se mi je siromak zelo smilil. Težko je umiral. Pred smrtjo mi je naročil, naj ti pišem in ti pošljem čez hribe in doline, čez vode in gore od te proklete granice in iz teh strašnih barak, ki piha skoznje veter ponoči in podnevi bolj kakor skozi naš razklopotani in polpodrti skedenj, tisoč in tisoč pozdravov od umirajočega ženina-vojaka. Povem ti tako med nama, da se, če bi me še kedaj kanili poslati v te pesjanske kraje, rajši doma obesim; na hruško pred hišo se bom, tista je zelo močna, me bo že držala. Zelo hudo mu je bilo, da se ne bosta mogla v predpustu vzeti, kakor ste imeli dogovorjeno. Pa kaj hočemo, je že božja volja taka. Dal mi je tudi lep prstan, ki ga naj tebi izročim. Če se kedaj vrnem iz teh poganskih krajev, ti ga prinesem. Če pa tudi jaz tukaj poginem, ga že komu zanesljivemu izročim. Je že komandaš pa gremo spat. Zato ne morem več pisati, pa tudi papirja ni več. In pišem že čez eno uro, pomisli! Vsa roka me boli. Nič preveč ne jokaj, Tinica, že mora tako biti. Pozdravljam vas vse doma in pravim vsem — lahko noč. Tvoj zvesti bratranec,

Pavel Skalar."

Brez moči se ji je povesila roka s pismom. Oči so ji zaplale naokoli, kakor bi v veliki stiski iskale pomoči. A je od nikoder ni bilo. Le breze so nad njo šumele v pritajenem sočuvstvu.

Bilo je pred letom, spomladi, v mladem maju. Šla je k teti gori v goro. Pot jo je vedla mimo Smrečnikove hiše. Skoro povsem skrita je bila hiša in vse poslopje med sadnim drevjem. In vse drevje je bilo belo, kakor z novo padlim snegom posuto, tu in tam s krvjo oškropljeno. Po vsem hribu daleč doli pod hišo je cvetelo drevje, v dolge, pravilne vrste zasajeno. Zrak je bil poln toplega, veselega solnca in poln dišave, poln medu.

"Kaj, Tinica, ali ni lepo pri nas?"

Bil je Ivan.

V zadrego jo je spravil, ko se je oglasil tako nenadoma izza plota kraj ceste. Kri ji je zaplala v lica, od hoda navzgor rožnato razgreta. A ko mu je pogledala v dobri, prijazno se smehljajoči obraz, jo je zadrega precej minila. Veselo se je nasmehnila, s srcem in s toplo besedo pritrdila:

"Pa res lepa. Nisem še videla toliko drevja obenem v cvetu. Kako čudno lepo cveti!"

"Tako kakor ti, Tinica. Tudi ti si sam sneg in kri."

Še bolj so ji zardela lica, zagorela ji v čudni neznani vročini.

"Le norčuj se, Ivan."

"Kaj bi se norčeval! Le sveto resnico govorim."

Ne dolgo potem so se dogovorili in so določili, da bo poroka v predpustu.

Približala se je jesen. Z njo je nenadoma prišlo povelje, da mora Ivan v vojake, ogroženo domovino branit. Kmalu je pisal, da so ga poslali na mejo, a jim obečali, da bodo šli čez kratke tedne domov. Iz tednov so postali meseci, iz mesecev večnost.

In zdaj ga ne bo več. Nikoli več. V tujini, daleč od nje, brez nje je odšel v večnost . . .

Plašne oči so ji z grozo begale naokrog in iskale, kje bi bil kdo, ki bi ji v tej strašni uri priskočil na pomoč, podprl jo z ljubečo, tolažečo besedo.

Nikjer nikogar. Le breze šume pritajeno in žalostno . . .

Začnite čitati v današnji številki roman "Grad Hubertus".

RÓOSEVELT V ARKANSASU

Na svojem potovanju po južnih državah je imel predsednik Roosevelt več govorov. Slika nam ga predstavlja, ko je govoril v Little Rock, Arkansas. Poslušalo ga je nad trideset tisoč oseb.

MODRAS V KLOBUKU

Nevarno zgodbo z modrasom je doživel kmečki sin Sebastijan Toriano iz St. Leonarda pri Meranu. Po nedeljski maši se je mladenič razgovarjal z drugimi vaškimi fanti, pri čemer je sedel na starem zidu poleg pokopališča. Svoj klobuk je položil poleg sebe. Ko je hotel pol ure pozneje oditi in je pograbil klobuk, je planila iz njega skoraj pol metra dolga kača in ga pičila v roko.

Sreča je hotela, da se je bil fant nekoliko dni prej pri sekanju dreves v gozdu nekaj ranil v prste in je imel roko obvezano, kača pa je bila ugriznila baš v obvezo. Obvisela je na njej in so jo Torianovi tovariši takoj ubili. V klobuk je bila splezala menda zavoljo tega, ker imajo kmetje v teh krajih navado, da čistijo klobuke z razredčenim mlekom in jo je privabil mlečni duh. Po tem dogodku so ostanek starega zidu podrli, pri tem ga so odkrili še drugega modrasa, ki so ga

USODEPOLNA GOSTIJA

Skupina uslužbencev je priredila v Ujpešti ribjo pojedino, po gostiji pa veseljačenje ob pivu in vinu. Okrog polnoči so se tramvajski uslužbenci židane volje vračali proti domu Na motorni brod, ki prenese do 40 potnikov, se je vkrcalo 70 ljudi, kar je bilo odločno preveč.

Ob prepevanju pesni in zbijanju šal je brod odrinil od brega. Bil je že sredi vode, ko je neki gost opazil, da ima brod luknjo, skozi katero vdira voda. Obvestil je o tem družbo, ki je zaradi vinjenosti izgubila razsodnost in se je kompaktno zbrala na drugem koncu vozila. To je postalo usodno. Brod se je nagnil in začel potapljati, ter je bil kmalu pod vodo. Večina izletnikov ni znala plavati in je bila v strašnem položaju. Na bregu reke so ljudje videli nesrečo in pozvali na pomoč gasilce in vojaštvo, ki je dalo na razpolago 24 čolnov. Vso noč so žarometi razsvetljevali reko, reševalci pa so lovili utopljence. Do tretje ure zjutraj so potegnili iz valov sedem trupel, pogrešajo pa še vedno 20 oseb, med njimi brata slovaškega politika Rev. Hlinke.

Po nesreči je reka sama naplavila na breg pet žrtev, 17 ljudi pa so živih rešili iz vode. Med mrtvimi je tudi aranžer izleta, blagajnik društva tramvajskih uslužbencev Kaspar Horvath. Ko je družba prišla na brod, je opozarjal povratnike, naj enakomerno obtežijo vozilo, da se ne zgodi kaj neprijetnega. Toda nihče ga ni poslušal in tako je nastala katastrofa.

LEPOTNO TEKMOVANJE VASI.

Zakaj bi prirejali vedno samo lepotna tekmovanja žensk, otrok, psov in mačk? Neki Francoz, ki je potoval daleč po svetu, je organiziral v svoji deželi sedaj tudi lepotno konkurenco vasi. Pravi, da se posebnosti neke dežele kažejo v veliko večji meri v njenih vaseh nego mestih, zato bi morali potovalni vodiči v bodoče pokazati tujcem ne samo mest, temveč tudi najlepše in najznačilnejše vasi.

Na Francoskem so jih sedaj že odbrali in bodo odslej v programu vseh potovalnih družb. Med temi vasmi je najmanjša občina na Francoskem, Gerberoy, v departmentu Oise, kjer živi samo 92 duš. Dalje je med najlepšimi francoskimi vasmi tudi prastara vas Beaumont, ki so ji kamenite hiše razmeščene v obliki teras. V Alzaciji sta posebno lepi viničarski vasi Kaysenberg in Ribeauville. Posebno nagrado francoskega turingkluba je prejela baskiška vasica Espelette, ki jo je proslavljal že Pierre Loti.

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

1. POGLAVJE

Zatohel in soparen je bil vroči popoldan nad gorskim gozdom. V bukovju in javorju ni vztrepetal niti en list. V temnih smrekah, ki so osamele stale med svetlim listovjem, se ni ganila niti ena vejica in niti en vrh se ni zamajal.

Iz globoke doline je od časa do časa zazvenel nejasen zvok, težko ozračje je pridušilo vsak zvok v nedoločnem šumu. Drugače ni bilo nobenega živega glasu, niti enega ptičjega klica v širnem gorskem gozdu. Le zdaj pa zdaj rahel šelest, kadar je padala suha veja skozi listovje.

V tej tišini šum lahkega koraka. Na globoki stezi med sončnim listjem se je zasvetila bela obleka.

"Gundi?"

To vprašanje je zazvenelo po tihem gorskem gozdu kot jasen glas srebrnega zvona. Le kratko molčanje kot da prisluškuje vpraševalka odgovoru, nato žuboreč smeh in izza nekega bvinka se je pojavila na stezi vitka dekliška postava. Nežno telo je bilo oblečeno v dehtečo letno oblačilo, ki bi bilo seveda primernejše za kak dobro oskrbovan park kot pa za divji gorski gozd.

Neodločno se je ozrla po gozdu, nato v glomino, si odločno prikimala in se nasmejala.

"Tukaj ostanem!" Klobuk in sončnik sta sfrčala v mah, sama se je pa zleknila na podnožje orjaške bukve, ki je s široko razprostrtimi vejami obsenčevala prostor ter se naslonila na drevo. Blesteče se je odražala bela postava s svojimi finimi črtami na zelenem ozadju. Izpod roba oblačila so pogledovale ozke nožice, katerih lične čevlje je bilo ostro kamenje zelo poškodovalo. Med kratkim, fino nagubanim rokavcem ter visokimi bledožoltimi usnjatimi rokavicami se je kazal ozek trak rožnate roke. V hitrih dihih, katerih vsakega se je zdelo, da uživa kakor sladko okrepčilo, so se dvigale in spuščale mlade prsi. Kot cvetlici, ki jo žeja na soncu, se ji je povesila glavica na ramo. Ozek, plemenit obraz, zdaj seveda žareč ko škrlat, obrobljen s pepelnato svetlimi lasmi, katerih sproščeni kodrci so se bleščeče svedrali okoli čela. Otroške ustnice odprte in trepetajoče pri vsakem dihu. Dvoje velikih modrih oči, svetlejših kot je modrina vijolice, temnejših od nebesne sinjine in tako radovednih, tako čudečih se, žarečih v vedri življenjski radosti.

Ko je iskala sence, so bile te smehljajoče se oči zgrešile tablico, prtitrjeno na bukovino debla, znamenje, ki je s svojo napol preperelo podobo in z napol zabrisanim napisom pripovedovalo, da je tukaj pred letom smrt pretrgala življenje. Tu je počivala ona, smehljajoča se in sanjajoča v svoji sončni mladosti, in zemlja, kjer je počivala, je bila napojena s krvjo.

Ali so se temne sence, ki so obkrožale prostor, že polastile te mlade duše? Smehljaj je izginil z dekletovih ustnic in jasna veselost njenega obraza se je spremenila v zamišljeno resnobo. Njene oči so brez cilja zrle po gozdni vrzeli v globino, kjer je med strmimi bregovi, čisto zastrto s hlapi in sončno bleščavo ležalo lepo gorsko jezero. Zdelo se je, da leže onostranske gore, kakor so bile blizu, na milje daleč, vse njihove barve so se bile prelile v motno sinjino, gladka vodna gladina je bila videti kakor togo napeta žida in kot dolgi razporki so bile brazde, ki so jih bili zorali po jezeru ploveči čolni.

Zdaj je zletela temna senca po jezeru. Težka oblačna krogla se je bila nakopičila pred soncem, ki je bilo že blizu slemena zapadnih gora. Vsa pokrajinska slika se je na mah spremenila. Zdelo se je, kot da bi se bilo jezero dvignilo iz brezdanje globine, ves njegov sij in blesk je bil ugasnil. Kakor ogromen, zamolklo zelen in mračen smaragd se je širilo mirno vodovje med temnimi in otožno barvanimi skalnimi bregovi, ki so se hipoma videli še bliže. Mračna senca je šinila po gorskem gozdu, rahel šepet se je prebudil v vseh listih, vrhovi in veje smrek so se začeli nalahna pozibavati in nenadoma, kakor zbudi usodna vest brezskrbnega zaspanca, je s hrumečim buhom zletel veter skozi širni gozd. Toda takoj je bila zopet globoka tišina. Le daleč v ozračju je še brundal mrmrajoči glas.

Samotarka se je prebudila iz svojih raztresenih misli ter se ozrla s preplašenimi očmi okoli sebe, na jezero, ki ga je že kodrala mreža finih črt in v nebo, ki se je pričelo s hitro se podečimi oblaki preprezati. Njen glas je skrbeče zvenel, ko je napol vzravnana zaklicala proti stezi:

"Teta Gundi?"

DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI! ! !

IZ BAGDADA V STAMBUL
4 knjige, s slikami, 627 strani
Vsebina:
Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Družba En Nar
Cena 1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM
4 knjige, 598 strani, s slikami
Vsebina:
Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Šamarih; Med Ježidi
Cena 1.50

PO DIVJEM KURDISTANU
4 knjige, 594 strani, s slikami
Vsebina:
Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema Cena 1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV
4 knjige, s slikami. 577 strani
Vsebina:
Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju Cena 1.50

SATAN IN IŠKARIOT
12 knjig, s slikami, 1704 strani
Vsebina:
Izseljenci; Yuma šetar; Na sledu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V treh delih sveta; Izdajalec; Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rešeni milijoni; Dediči
Cena 3.50

V GORAH BALKANA
4 knjige, s slikami, 576 strani
Vsebina:
Kovač Šimen; Zaroka z zaprekami; V golobnjaku; Mohamedanski svetnik
Cena 1.50

WINETOV
12 knjig, s slikami, 1753 strani
Vsebina.
Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nšo-či, lepa Indijanka; Proklestvo zlata; Za detektiva; Med Komanči in Apači; Na nevarnih potih; Winnetovov roman; Sans Ear; Pri Komančih; Winnetova smrt; Winnetova oporoka
Cena 3.50

ŽUTI
4 knjige, s slikami, 597 strani
Vsebina:
Boj z medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rih, in njegova poslednja pot
Cena 1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"
216 West 18th Street New York, N. Y.

Srčna stiska

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

38 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

"Papa, saj naprej pojej, predno bo jed hladna," pravi Gerta ostro in hladno. Gerta je po prvem strahu jedla dalje. "Moraš tudi na sebe misliti. Saj drugega ne moreš napraviti, pa če je še tako žalostno."

S pogledom, ki ga je težko popisati, se ozre Kraft v Gerto. Njegov lepi obraz je kot iz kamna. Obrne se, da odide in izvrši baronovo naročilo.

"Prosim, gospod oskrbnik, naročite za mene osedlati Otela," zakliče za njim Helmut. "Veš kaj, stric, tek mi je pošel. Tudi jaz bi šel rad tja," in se obrne k baronici "in če ne izgleda vsiljivo, bom tudi Katarini sožalno segel v roke. To je prežalostno! Berger je bil vendar zelo dober mož; v resnici sem ga imel rad."

Iz oči si obriše solzo, ki se mu je po sili prikazala; kajti po naravi je bil zelo mehkega in usmiljenega srca.

"Kaj hočeš sedaj v hiši žalosti?" pravi baronica s tožečim glasom. "Samo v napotje boste — ti ostaneš tukaj, Gerta. Samo še bolj bi se razburjala, pomagati pa ne moreš ničesar. Izrazi jim naše sožalje, Joachim!"

Baron pa sedi, z rokami si zakrije obraz in neprestano maje z glavo, kot b i hotel reči, da še vedno ne more verjeti, kar je slišal.

"Gospod baron, konji so pripravljeni," naznani Kraft, ki se je zopet vrnil.

Gerte niti ne pogleda. Njena brezsrčnost ga je ohladila do mozga. Kako vse drugače bi na njenem mestu storila Katarina. Takoj bi hitela v hišo žalosti in bi s toplimi besedami s kušala tolažiti.

"Dobro, potem pa pojdiva, Helmut," pravi baron žalostno. Oba zajahata konja in jahata v vas.

"Smešno je, kar dela Helmut," pravi Gerta. "Dela ravno tako, kot bi imel kako pravico, da mora biti povsod poleg."

"No, tega ne vemo! Mogoče je! Kajti za Katarino se je zelo zanimal in ti si temu sama kriva, Gerta. Zakaj ž njim vedno govoriš tako krako in odurno! Saj veš, da je zelo razvajen — saj si sama rekla. Kako sem se veselila na to poroko! Kot grofica Brul bi mogla zavzemati zelo ugledno stališče."

"Od kod pa veš, mama, da se to ne more zgoditi? Velja me samo ena beseda. Toda Helmuta nočem tako razvaditi, kot delajo vse druge. Vsled tega pa je postal samo še bolj surov! O, spoznala sem ga, je zvit! Samo jeziti me hoče, hoče me napraviti ljubosumno, pa nič drugega; kajti preveč potrebuje moj denar."

"Gerta, kako moreš tako trgovsko govoriti?"

"Pa je vendar tako, mama! Pri teti Brulovi je vse tako na zunaj — sijajno, na videz — jaz pa sem vse videla bolj globoko! Zastonj ni bila vedno tako ljubezniva proti meni!"

O smrti barona Bergerja niste več govorili. Baronica se je rada izogibala razburjenju in se zaradi tega tudi ni vdeležila pogreba. Onega dne je bila zelo bolna in jo je mučila huda migrena.

Znajvečjo požrtvovalnostjo pa je bil baron Katarini na razpolago in ji je pri marsičem pomagal. Smrt njegovega dolgoletnega prijatelja ga je kar najhujše pretresla. V tem času se je njegova ljubezen do Katarine še povečala in ji je pomagal kjer je le mogel. Glavo je morala držati pokonci, četudi ji je žalost hotela skoro zlomiti srce. Njena mati pa ni bila sposobna za nobeno stvar. Ležala je v postelji in ni odgovarjala na vprašanja. Njeno stanje je zahtevalo največjo prizanesljivost, da se niso ponovili močni srčni krči.

Mrtvaška opravila so bila končana. Veliko število pogrebcev je pokazalo, kako je bil pokojni priljubljen in ugleden. Vsa okolica je prihitela, da mu izkaže zadnjo čast in vsakdo je bil potrt vsled njegove nenadne smrti. Tudi Gerta je bila pri pogrebu, toda se je takoj odpeljala domov. Katarini je segla v roko in ji je rekla nekaj sožalnih besed. Toda ni ji bilo prijetno v njeni bližini. Pred visoko, vitko, črno oblečeno postavo se je čutila potlačeno. Njene bistre oči so našle Bergerjeva lepa, stasita sinova, ki sta z globoko resnim obrazom ravno bila v razgovoru z baronom Winklerjem.

Dve uri pozneje pridejo gospodje domov;; bilo je ravno ob kosilu. Baronov obraz je bil rdeč vsled velikega razburenja.

"Tak škandal," zavpije ko stopi v obednico. "Takega škandala pa še ne — —"

"Prav imaš, stric," pravi Helmut. "Naravnost nesramno."

"Za božjo voljo, kaj pa je?" vpraša baronica in se nervozno prime za čelo. "Kaj pa vaju tako razburja? Sedita; že celo uro smo čakali na vaju — Gerta, kje pa si?"

Gerta se je zopet preoblekla in smeje pozdravi v beli židani bluzi oba gospoda.

"Ali ste vendar že enkrat doma? Priznati moram, da sem lačna! Zakaj pa si tako hud, papa? Kaj pa se ti je pripetilo tako neprijetnega?"

Razburjen hodi baron po sobi gori in doli, mrmra nekaj nerazumljivega pred se in zmajuje z glavo.

"Ne, tega pa skoro ni mogoče verjeti."

"Govori vendar, papa, kaj te je tako razburilo?"

"No, Gerta, povej, saj si bila tudi v kapelici — ali pri mrtvaškem govoru našega slavnega župnika nisi opazila nič posebnega? Nič? No, potem pa poslušaj, Leonora, kaj je zopet napravil župnik. Saj veš, da Bergerjevi ne hodijo tukaj v cerkev in vzrok ti je tudipo znan. Naš častiti dušni pastir je v svojem govoru namigoval na to in rekel, da je treba naglo smrt "drugače dobrega gospoda Bergerja" smatrati za nekako kazen in da bo sedaj vendar enkrat prišla luč v to temno hišo! Prosim te, ali še vedno živimo v srednjem veku? Zares sem se moral premagovati, da ga nisem prekinil."

"Res je bilo občudovanja vredno," pravi Helmut prisrčno, "kako se je gospica Katarina premagovala. Spočetka je le s težavo zadrževala solze — toda zelo dobro se je držala. Njen obraz je bil kot k amen."

(Dalje prihodnjič.)

ORJAŠKI TOPOVI

Pred dunajskim vojaškim muzejem v arzenalu je doslej stala glasovita 38 cm avstrijska haubica, ki je zaslovela med svetovno vojno. Sedaj bodo ta orjaški top z velikanskimi težavami in stroški prenesli v drug muzej. To se pravi, da ga ne bodo nesli, ampak da ga bodo na železniških vozovih in tračnicah prevažali. Pri tej priliki se listi spominjajo vsakovrstnih orjaških topov, ki so med vojno opravljali svoje uničevalno delo, obenem pa razmotrivajo, kako veliki topovi se bodo delali v prihodnje.

Najprej je med svetovno vojno zastrmel svet, ko se je zvedelo, da ima Avstrija velike 30.5 cm možnarje, za katere doslej nihče ni vedel. Ti možnarji so metali 380 kg težke bombe 11.500 m daleč. Nemci so sicer imeli 42 cm možnar, ki je bil seveda mnogo bolj učinkovit, zato pa skrajno neroden in so ga le s težavo premikali semtertja. Avstrijski 30.5 cm možnarji pa so bili naloženi na avtomobile ter so jih lahko hitro premikali.

Tudi 38 cm haubice, katere so Avstrijci začeli uporabljati l. 1916, so bile mnogo boljše, kakor nemška 42 cm haubica. 38 cm haubice so lahko 750 kg težke bombe metale 16.300 m daleč. Toda konstrukterji avstrijskega vojaško-tehničnega odbora na Dunaju so se nato lotili 42 cm haubice. Ta je lahko 1000 kg težko bombo vrgla 14 km daleč ter čudovito dobro zadela. Tega uspeha doslej še noben topniški strokovnjak na svetu ni prekosil. Le pomislite, kaj se to pravi, metati 14 km daleč granate, katerih vsaka je velika kot moški in težka celo tono. Ljudje mislijo, da ima zaslugo za take topove tovarna, katera je naredila cevi, lafete in druge dele. To pa je zmotno naziranje. Glavna zasluga pri tem je inženjerjeva, ki je vse preračunal in je tovarna potem le po njegovih načrtih delala.

Vojaška tehnika bi lahko sicer zgradila še večje topove, toda to bi ne bilo potrebno in ne koristno, ker bi bil tak top preveč neroden. Težko bi ga bilo prevažati semterje. Zanimiv je razvoj orjaških topov, ki streljajo v kotu 42 in pol stopinje. Najprej je treba tu omeniti 24 cm top, ki ima silno dolgo cev in 215 kg težko granato vrže 26,300 m daleč. Ta top pa je prekosil drug orjak, ki je imel skoraj 16 m dolgo cev kalibra 35 cm ter je 600 kg težke granate metal 33 km daleč. Ta top so imenovali "dolgi Jurij."

Toda ta čudoviti top je proti koncu svetovne vojne bil zasenčen po uspehih nemškega topa, kateri je na 128 km daleč obstrelje val Pariz. Ves svet je ostrmel in še danes skrivnost pokriva tiste dogodke. Vendar bo zanimivo, še iz strokovnih poročil strokovnjaških pisateljev vsaj nekoliko povzamemo, kako so Nemci prav za prav prišli do tega orjaškega topa. Izdelal ga je po načrtih bivši Kruppov sotrudnik. Navadni top strelja največ v kotu 42 in pol stopinje. Toda na podlagi računov tega nekdaj avstrijskega častnika so na Nemškem vojaškem strelišču poskusili izstreliti top v kotu 50 stopinj. Padla je na vrt nekega župnišča na holandskem ozemlju, kjer je župnik ravno zalival cvetlice. Zračni tlak je vrgel župnika ob tla, sicer se pa hvalabogu ni nič bogodilo. To je bil prvi poskus. Na to so na podlagi tega poskusa vlili skrivnostni 21 cm top, ki je imel 35 m dolgo cev. Postavili so ga med vojno na francoskem ozemlju 128 km od Pariza. Top je bil tako silno z razstrelivom nabasan, da je granata takoj izpočetka v kotu 50 stopinj z naglico 1600 m na sekundo šinila v zrak. Ker je bil top naravnan v kotu 50 stopinj, je granata zletela visoko v zrak in je končno prišla v brezzračni prostor, kjer ni bilo več ovire od zračnega pritiska. Tako je granata nekaj časa mirno letela po brezzračnem prostoru. Težnost pa je na izstrelek vendarle trajno vplivala, zato je po 40 km leta granata zopet začela leteti po zračnem prostoru ter je končno padla v Parizu na tla. Vsa ta strašna pot te granate pa je trajala le cele tri minute.

Odkar se je končala svetovna vojna, seveda nič več ne slišimo, da bi se bila težka artilerija bogve kako razvijala. Pred kratkim pa je strokovni svet vendarle izvedel novico, da so francoski topniški konstrukterji ustvarili 22 cm top, ki bo še hujši, kakor pa je bil zgoraj omenjeni nemški. Ta top bo baje mogel svoje granate metati iz severne Francije tja v Porurje in še čez Strassbourg do Stuttgarta in Karlsruhe. Ta novica je precej verjetna. Kakor so l. 1914 avstrijski 30.5 cm možnarji presenetili svet, se utegne zgoditi tudi v prihodnji vojni, da se bodo prikazali topovi, ki bodo lahko orjaške granate metali 200 ali pa še več kilometrov daleč v sovražno ozemlje. Seveda bo zato treba velike ga napora kontrukterjev, ki bodo morali iznajti posebno razstrelivo, ki bo docela drugače sestavljeno, kakor je bilo doslej. Toda vojaški kemiki so baje tudi že to vprašanje rešili. Artilerijska tehnika se bo pač morala razvijati v istem pravcu kakor se je razvijala druga vojaška tehnika. Granate bodo v bodoči vojni imele mnogo več opraviti, kakor so imele doslej, ker so obrambna sredstva mnogo močnejša, kakor pa so bila ob koncu vojne. Granate bodočnosti bodo morale razbijati najmodernejše jeklene in betonske plošče.

ZBIRKA zanimivih povesti

PRIMERNIH ZA ODRASLE IN MLADINO. — VSEBINA JE RAZNOVRSTNA: ZGODOVINSKA, ZABAVNA, POUČNA. VEČINA KNJIG JE OPREMLJENA Z LEPIMI SLIKAMI.

ANDERSONOVE PRIPOVEDKE 111 strani. Cena .35
ANDREJ HOFER .50c
BENEŠKA VEDEŽEVALKA .35c
BELGRAJSKI BISER .35c
BOŽIČNI DAROVI .35c
BOJ IN ZMAGA .20c
CVETINA BOROGRAJSKA .45c
CVETKE (pravljice za stare in mlade) .30c
ČAROVNICA S STAREGA GRADA .25c
DEVICA ORLEANSKA .50c
DEDEK JE PRAVIL (pravljice) .40c
ELIZABETA, HČI SIBIRSKEGA JETNIKA .35c
FRAN BARON TRENK .35c
FRA DIAVOLO .50c
GOSPOD FRIDOLIN ŽOLNA. Spisal Fran Milčinski, veselomodre humoreske, 72 strani .35
HEDVIKA, BANDITOVA NEVESTA .40c
JANKO IN METKA (kartonske slike za otroke) 30c
KOREJSKA BRATA (črtice o misijonarjih v Koreji) .30c
KRALJEVIČ IN BERAČ .30c
KRVNA OSVETA (povest iz abruških gora) .30c
KAJ SE JE MAKARU SANJALO .25c
LJUDEVIT HRASTAR, POZNAVA BOGA (spisal Krištof Šmit) .30c
MARKO SENJANIN, SLOVENSKI ROBINSON .75c
MARON, krščanski deček iz Libanona .25c
MUSOLINO, ropar Kalabrije .40c
MRTVI GOSTAČ .35c
MALI KLATEŽ (spisal Mark Twain) .70c
MLADIM SRCEM (par krasnih črtic pisatelja Meška) .25c
NA RAZLIČNIH POTIH .40c
NA INDIJSKIH OTOKIH .50c
PREGANJANJE INDIJANSKIH MISIJONARJEV. Spisal Jos. Spillman. Cena .30
PRISEGA HURONSKEGA GLAVARJA. Povest iz starejše misijonske zgodovine kanadske. Spisal Ant. Huonder. Cena .30
PRVIČ MED INDIJANCI. Povest izza časa odkritja Amerike. Cena .30
PABERKI IZ ROŽA .25c
PARIŠKI ZLATAR .35c
POŽIGALEC .25c
PRSTI BOŽJI .30c
PRAPREČANOVE ZGODBE .35c
POVODENJ (spisal Krištof Šmit) .30c
PRIGODBEČEBELICE MAJE, trd. vez. 1.—
PIRHI (spisal Krištof Šmit) .30c
PRAVLJICE IN PRIPOVEDKE ZA MLADINO I. zv. 40c II. zv. .40c
PRAVLJICA. Spisal H. Majar. Izbrani iz prostega naroda. Cena .40
PRIGODBE ČEBELICE MAJE. Spisal W. Bonsels. Poslovenil Vladimir Levstik. Roman za mladino. Cena .70
PRAŠKI JUDEK .25c
PATRIA (povest iz irske zgodovine) .30c
POSLEDNJI MOHIKANEC .30c
RDEČA IN BELA VRTNICA .30c
REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM .30c
ROBINZON KOŠUTNIK .50
STRIC TOMOVA KOČA. Povest iz suženjskega življenja. Cena .50
SKOZI ŠIRNO INDIJO. Kačji krotitelj, nevarnosti in nezgode s potovanja dveh mornarjev. Cena .60
SUEŠKI INVALID .35c
SISTO IN SIESTO (povest oz Abrucev) .30c
SVETA NOTBURGA .35c
STEZOSLEDEC .30c
SVETA NOČ (pripovedke) .30c
TRI INDIJANSKE POVESTI .30c
TURKI PRED DUNAJEM .30c
TISOČ IN ENA NOČ (s slikami; trda vez) I. zv. $1.30; II. zv. $1.40; III. zv. $1.50 SKUPAJ $3.75
TISOČ IN ENA NOČ, mala izdaja, trdo vezano 1.—
VOJSKA NA BALKANU s slikami, več zvezkov po .20
VOLK SPOKORNIK (spisal Franc Meško; s slikami) $1.00 Trda vez. 1.20
ZABAVNI LISTI ZA SLOVENSKO MLADINO 3 zvezki po 50c
ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA .60c
ZLATOKOPI (povest iz Alaske) .25c
ZBIRKA NARODNIH PRIPOVEDK (dva dela) I. del 40c II. del .40c
ZBRANI SPISI ZA MLADINO — 10 povest; Vinski brat; osem povest! in 13 povesti spisal Engelbert Gangl), v 1 zvezku .50
VINSKI BRAT. (V. zv.), Gangl .50
8 POVESTI. (IV. zv.), Gangl .50
13 POVESTI. (III. zv.), Gangl .50

Naročite jih pri:
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 18th Street : : : New York, N. Y.

V letošnjem Koledarju je par lepih kratkih povesti, ki bodo zanimale ljubitelje leposlovja.

Pišite nam za cene voznih listov, reservacijo kabin in pojasnila za potovanje.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

Na parnikih, ki so debelo tiskani, se vrše v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

1. julija:
Washington v Havre
Normandie v Havre

2. julija:
Berengaria v Cherbourg

3. julija:
Ile de France v Havre
Conte di Savoia v Genoa

7. julija:
Europa v Bremen

8. julija:
Queen Mary v Cherbourg

11. julija:
Saturnia v Trst
Champlain v Havre

15. julija:
Manhattan v Havre
Normandie v Havre

16. julija:
Aquitania v Cherbourg
Bremen v Bremen

18. julija:
Rex v Genoa

23. julija:
Europa v Bremen
Ile de France v Havre
Berengaria v Cherbourg

25. julija:
Vulcania v Trst

29. julija:
Queen Mary v Cherbourg
Washington v Havre

1. avgusta:
Champlain v Havre
Bremen v Bremen

5. avgusta:
Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre

8. avgusta:
Europa v Bremen
Rex v Genoa

12. avgusta:
Manhattan v Havre
Queen Mary v Cherbourg

13. avgusta:
Ile de France v Havre

15. avgusta:
Paris v Havre

19. avgusta:
Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre

20. avgusta:
Vulcania v Trst

21. avgusta:
Bremen v Bremen

22. Champlain v Havre
Conte di Savoola v Genoa

26. avgusta:
Queen Mary v Cherbourg
Washington v Havre

28. avgusta:
Ile de France v Havre
Europa v Bremen

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopikov, kojih imena so tiskana z **debelimi** črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:
San Francisco, **Jacob Laushin**
COLORADO:
Pueblo, Peter Culig, A. Saftič
Walsenburg, **M. J. Bayuk**
INDIANA:
Indianapolis, **Fr. Zupančič.**
ILLINOIS:
Chicago, J. Bevčič, J. Lukanich
Cicero, **J. Fabian** (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Mary Bambich
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, **Joe Zelenc**
KANSAS:
Girard, **Agnes Močnik**
Kansas City, **Frank Žagar**
MARYLAND:
Kitzmiller, Fr. Vodopivec
Steyer, **J. Černe** (Za Pennsylvania, W. Va. in Maryland)
MICHIGAN:
Detroit, **Frank Stular**
MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gouže
Ely, Jos. J. Peshel
Eveleth, Louis Gouže
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virgina, Frank Hrvatich
MONTANA:
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa
NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick
NEW YORK:
Gowanda, **Karl Strniša**
Little Falls, **Frank Masle**
Cleveland, Anton Bobek, **Chas. Karlinger**, Jacob Resnik, John Slapnik
OHIO:
Barberton, **Frank Troha**
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kuzže
Youngstown, Anton Kikelj
OREGON:
Oregon City, Ore., J. Koblar
PENNSYLVANIA:
Broughton, Anton Ipavec
Conemaugh, **J. Brezovec**
Coverdale in okolica, **M. Rupnik**
Export, **Louis Supančič**
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, **Math Kamin**
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polantz
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Žust
Pittsburgh, J. Pogačar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, **Fr. Schifrer**
West Newton, Joseph Jovan
WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, **Fr. Skok**
Sheboygan, **Joseph Kakež**
WYOMING:
Rock Springs, **Louis Tauchar**
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo za sveto, katero je prejel. Zastopnike toplo priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane $7. — V Italijo lista ne pošiljamo.